

MŪSŲ LIETUVA

NR. 30 (1869) SEMANÁRIO - 1984 RUGPIŪTIS - AGOSTO 2 D. - Cr\$.300,00 Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel.273-0338

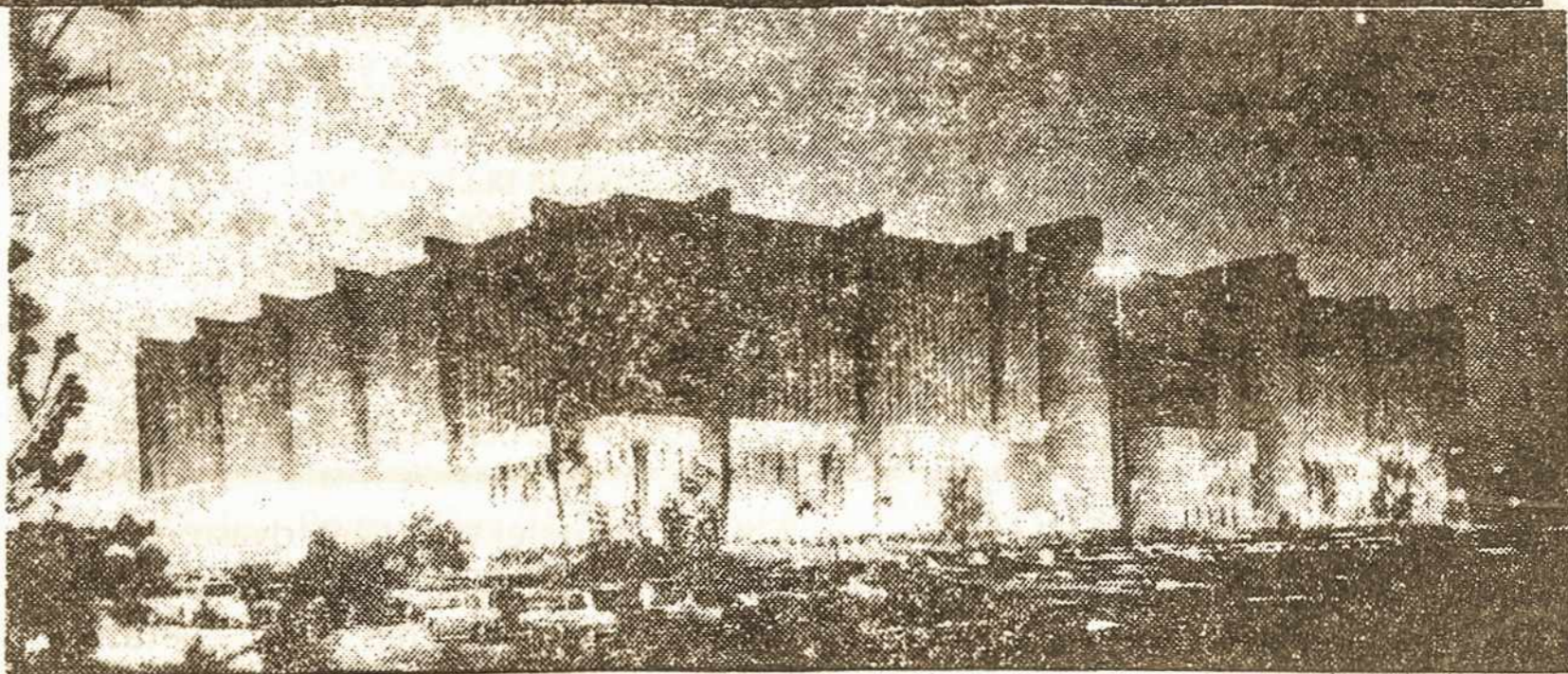
TAUTINĖ GYVYBĖ

Draudžiamoji spauda, su dideliais pavojais leidžiama okupuotoje Lietuvoje, atveria tas žaizdas, kurių mes, laisvėje gyvendami, nepastebime arba tik pastebime labai sunkiai. Ta spauda daugeliu pavadinimų leidiniais, pasiekiančiais laisvąjį pasaulį, primena saviešiams, kurie gauna tą spaudą paskaityti, primena ir išeivijos lietuviams, kuriems ji atsiunčiama, tą nežmonišką tautžudybę, naikinimą, kas tautoje per amžius sukurta, kas vertinga ir gera. Pamažu naikinama ne tik religija, bet ir tautinė kultūra, kuri lietuvių tautą skiria nuo kitų, kuria ji gyveno šimtmečius ir sukūrė ypač nepriklausomybės laikotarpyje.

Skaudžiai primenama "Tautos kelyje" (1980 m., nr. 2) apie kalbos naikinimą mokyklose, įstaigose, radio ir televizijos laidose, teatruose ir mokslo įstaigose. Štai, minint kalbininko Jono Kazlausko, bolševikų nužudytą neiškiomis aplinkybėmis, penkiasdešimties metų sukaktį, buvo užrašas: "Tauta gyvena kalboje". Bet toliau ten rašoma, kad mokykla turi būti pagrindinė kalbos mokytoja, o "dalis lietuvių kalbos mokytojų patys gerai kalbos nemoka ir nesiekia gimtosios kalbos meilės"... "nes šiandien mokykloje aukščiausioj pakopoj pastatyta rusų kalba. Rusų kalbos mokytojai turi atskirą savo laikraštį, per rusų kalbos pamokas mokiniai perskiriami į mažesnes grupes, rengiamos rusų kalbos olimpiados - viskas daroma, kad vaikas geriau išmokyti rusų kalbą".

Kai rusų kalba lietuviams pradeda jau aiškinti darželyje ar priešmokykliniame amžiuje, tai jis paskui ir kalba tik rusiškai lietuvišku žargonu net su savo lietuvišiais tėvais. Jis pradeda lietuvių kalbą vartoti tik namų apyvokoje, tik pasikalbėjimuose su tėvais po jų darbo, virtuvėje ir prie stalo. Lietuvių kalba pasidaro tik virtuvinė kalba, nors viešai skelbiama, kad visos sovietų tautos laisvai gali vartoti savo gimtąją kalbą ir atlikti ją savo reikalus įstaigose.

Moksliniai veikalai - disertacijos, disertaciją liečią straipsniai turi būti rašomi rusų kalba. Tuo lietuvių kalba pamažu stumjama iš mokslinės literatūros ir mokslinių sprendimų. Dėlto paskiau ir lietuviai mokslininkai, profesorai ar asistentai dėsto mokslinius dalykus žargonu, kur lietuvių kalba tampa lyg paaikškinamąja paskaitos dalimi, o ne moksliniu aiškinimu. Rusišk-

Koliziejus, kuriame liepos 1 d. įvyko Lietuvių tautinių šokių šventė. Jame dalyvavo taip pat Brazilijos "Nemuno" šokių ansamblis.

ki mokslinės apimties terminai, jei ir sulietuvinami, tai jie ne tik lietuvių kalbos nepraturtina, bet ją dar labiau skurdina. Ir tai juo toliau, juo labiau, nes jaunesnieji profesorai jau yra daugiau rusiškos mokyklos mokiniai, negu lietuviai dėstytojai. Tuo rusinamas universitetas dar greičiau, negu pradžios ar vidurinės mokyklos.

Radio ir televizijos klauso daugelis ne paprastų, nemokytų žmonių. Jie laukia aiškaus ir suprantamo žinių perdavimo ar net paprasčiausios kalbos. "Per televiziją ir radiją taisyklingiau kalba tik direktorius, o visi kiti visai nesilaiko bendrinės kalbos normų. Per televiziją ir radiją vis dažniau skamba rusų kalba" (t.p.). Net specialiose programose, kurios yra skirtos šeiminkams, net "Mūsų kalbai" vis atskiedžiama rusiškais intarpiais, aiškina rusiškai arba rusišku žargonu, kuris tik naikina savą gražią lietuvišką tartį ir pačią kalbą. Ją net varo iš kasdieninės apyvartos, kad tik žmonės greičiau įprastų prie tos svetimos kalbos, kuri yra ne lietuvių, o okupanto kalba.

Gal tik geriau yra su lietuvių kalba literatūros veikaluose, nes jie taisomi specialistų kalbininkų arba bent savą kalbą geriau mokančių. Bet kadangi daugelis net literatūros veikalų yra prigrūsti komunistinės okupanto propagandos, tai ir ši priemonė neturi tos pageidaujamos kalbai išlaikyti, jai tobulinti ir jai įsisavinti reikšmės. Kalba yra tautos gyvybės ženklas ir jos užgniaužimas yra tiesioginis tautos žudymas.

Komunistinėje propagandoje nuolat kartojama, kad visoje Sovietų Sąjungoje laisvai gali tapti tautinės, kaip komunistai sako, nacionalinės kultūros žiedai. Praktikoje pamažu, bet nuolat brukama svetima kultūra, vadinama daugiausiai tikrųjų rusiška,

kad pavergtos tautos greičiau susilietu j vieną rusišką tautą ir užmirštų savo tautinę prigimtį. Komunistinis rusiškas imperializmas eina carų keliais ir siekia to paties tikslo. Okupantas nori, kad tautos išnyktų ir būtų tik viena "didžioji" rusų tauta, kuri užima visas aukščiausias pozicijas valdžioje, kuri savo rankose turi policiją ir saugumą ir jau savo tautos išsižadėjusius pataikūnus.

Tauta ir kalba yra neatskiriama ir būtinos tautinei gyvybei išsilaikyti. Sunaikink kalbą, nors savoje žemėje ir savo krašte gyvens ir jausis lietuvių tautos vaiku, bet jau jis nebus tikras lietuvis, o savo tautos išdavikas ir svetimos tautos prielipas. Tokiais iki kelintos kartos nelabai pasitiki net tokios tautos kurios susideda iš daugelio tautų palikuonių, juo labiau nepasitiki rusų tauta, kuri turi savo praeitį, savus papročius ir savo įsitikinimus. Anot prof. Juozo Ereto, rusų tauta visais amžiais savyje jautė mesianinę paskirtį ir vykdė imperialistinius tikslus, užgrobdama svetimas tautas ir jas liedindama į savo tautą, kaip jūrą upių vandenį.

Jei sava kalba ir tautos išlikimu rūpinamės išeivijoje, tai juo labiau turime su rūpesčiu žiūrėti į nuolat niokojamą, nuolat rusinamą ir tautiškai žudomą savo okupuotą kraštą, kuris gal daugiau turi atsparumo, kai svetimybės brukamos prievarta, bet pamažu tautžudiškais priemonėmis yra niveliuojamas ir seklinamas, kad to atsparumo mažiau liktų. Kuo mes galime padėti, tai klausimas, kurį atsakyti galime kiekvienas tik individualiai. Savo artimiesiems padėdami materialiai, moraliai ir sava kūryba, bent dalinai galime atsverti ir tautžudišką okupanto pastangas.

P. S.

(Draugas)

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 15.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsieni: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 20.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius. Perlaiddas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 300,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 30.000,00

Už mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 1.200,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

prievartiniam darbui, Vokietijoje dirbęs Suomijoje prie kelių taisymo, kirčių miškus Norvegijoje. II D. karo pabaigoje patekęs Belgijon, kur ir įstojo į vietinį pranciškonų vienuolyną. Ten baigęs teologinius mokslus ir 1952 m. įšventintas kunigu. Nuo 1953 m. dirbęs Kanados Toronte, Priesikėlimo parapijoje. Po penkiolikos metų buvęs perkeltas į Brukliną, kur rūpinėsis naujo vienuolyno ir kultūrinio centro statyba bei ėjęs vyresniojo pareigas. Nuo 1979 m. buvęs lietuvių pranciškonų provinciolu ir gyvenęs Kennebunkporte, vadovaudamas 70-čiai pranciškonų.

"The Church World" laikraštyje 1984.VI.14 sakoma, kad už Lietuvos ribų gyvena milijonas lietuvių, o JAV-se - 800.000. Lietuviai JAV-se turį 107 parapijas ir 650 kunigų-pasauliečių bei vienuolių. JAV-se esama devynių vienuolijų - 4 vyrų, 5 moterų. Tai jėzuitai, pranciškonai, saleziečiai, marijonai; kazimierietės, marijonės, pranciškonės, benediktinės ir Nukryžiuotojo seserys.

Paklaustas apie būsimą gyvenvietę, kun. P. Baltakis, OFM, pareiškęs, kad ji būsianti Niujorke arba Toronte. Pirmieji vyskupavimo metai bus skirti daugiausia kelionėm.

Naujai paskirtasis vyskupas esąs vienas iš 11 vaikų šeimoje. Vienas jo brolis gyvenęs Vašingtone, o kiti keturi broliai, penkios seserys ir motina - Lietuvoje, kur 75% žmonių esą katalikai. "Čia, Amerikoje, mes daugelį dalykų laikome savaime suprantamais, bet ten, Lietuvoje, galite matyti, kiek daug žmonės kenčia už savo principus - pareiškė kun. P. Baltakis, OFM.

Taip rašo Portlando dienraštis "Press Herald" 1984.VI.8. M.

LIETUVIAMS PASKIRTO
VYSKUPO KONFERENCIJA

Kunigo Pauliaus Baltakio, OFM, pareiškimai spaudos konferencijoje

Sutvarkius visus paskyrimo formalumus, kurie atliekami neviešai, naują paskirtasis vyskupas Paulius-Antanas Baltakis, OFM, ir Portlando, Maine, vyskupas E.C. O'Leary sukviėtė amerikiečių spaudos konferenciją vyskupijos kurijos patalpose. Vietos vyskupas pranešė apie paskyrimą naujo vyskupo visos lietuvių katalikų išėivijos sielovadai. ir pasveikino jį, linkėdamas sėkmės daug reikalaujančioje tarnyboje.

Spaudos konferencijoje kun. P. Baltakis, OFM, padarė savo pareiškimą. Jis kalbėjo: "Dėkoju Jums, Ekselencija, už malonų įvadą ir brolišką pagalbą sukviėtant šią spaudos konferenciją. Norėčiau pradėti išreiškimu nuoširdžios padėkos Jo Šventenybei popiežiui Jonui-Pauliui II už parodytą pasitikėjimą ir paskyrimą tituliniu Egaros vyskupu, įpareigotu rūpintis lietuviams katalikams, gyvenančiais už Lietuvos ribų, bei jiems atstovauti.

Nors man reikėjo keturių dienų malda bei pasitarimams su dvasiniais savo vadovais, tačiau aapsisprendžiau priimti tą šaukimą kaip Dievo valią, tikėdamasis kad Viešpats papildys mano trūkumus ir teks reikalingas malones vykdamant naują paskyrimą.

Paminėjęs Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II dėmesį tautinėm grupėm ir pabėgėliam, kun. P. Baltakis, OFM, pabrėžė tautinių parapijų reikšmę Amerikoje. Čia jų esama 1535, neskaitant neseniai įsteigtų ispanų ir juodukų parapijų. Tautinės bendruomenės, turinčios gerai organizuotas parapijas, esą daug daugiau davė

Amerikai intelektualinėje, dvasinėje ir ekonominėje srityje. "Ir atvirkščiai, tos tautinės bendruomenės, kurios neturėjo savų parapijų, labai nukentėjo dvasinėje, ekonominėje ir socialinėje srityje. Tai pasakytina ypač apie ateivius iš Rytų Europos kraštų. K. Bendrija daug jų neteko, be to, nemažas skaičius jų pasidarė palankūs komunistų valdžiom".

Savo pareiškime kun. P. Baltakis, OFM, pacitavo ir Amerikos vyskupų socialinės bei taikos komisijos laišką, liečiantį daugiakultūrįnveidą. Jame vyskupai esą ragina tautinės bendruomenės išlaikyti bei puoselėti kultūrinės savao tradicijas ir išreiškia pasitenkinimą, kad tradicijė "tirpinančio katilo" politika, žalinga religiniu ir kultūriniu požiūriu, tapo pakeista daugiaspalviu marmoro vaizdu, kur kiekviena tautinė grupė turi savitą spalvą ir kartu teikia savo jnašą K. Bendrijai ir visuomenei.

Panašią mintį išreiškęs ir Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, kalbėdamas Čikagoje 1979 m. Minėtoji Amerikos katalikų vyskupų komisija, tuo remdamasi, ir skatina išlaikyti bei puoselėti mozaikinį gyvenimą.

Tokią linkmę esą rodo ir naujos K. Bendrijos pastangos, sekančios "laiko ženklus", skirti specialius vyskopus juodiesiems bei kitom tautinėm grupėm, įskaitant ir lietuviams tiek vietinėje, tiek vyskupijos, tiek viso krašto plotmėje.

Spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo tik amerikiečiai žurnalistai, buvo pateikti ir biografiniai naujai paskirto vyskupo duomenys.

Paulius-Antanas Baltakis - gimes 1925 m. sausio 1 d. Lietuvoje. Ten baigęs pradinį bei vidurinį mokslą. 1944 m. padavęs prašymą kunigų seminarijai, bet nacių buvo suimtas ir išvežtas

REIKALINGA MOKYTOJŲ

Reikalinga vieno mokytojo lietuvių kalbos kursui, kito lietuvių kultūros, istorijos ir geografijos, PUC Universitete, 2 kart į mėnesį, šeštadieniais.

Daugiau informacijų skambinti p. Tatarūnui, tel. 63-7344.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇASRua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

CURSO

AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDENCIA
C.P. 4421-01000 S. Paulo, SPAUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO

SAKATAN
ENGENHARIA TOPOGRAFICA S/C LTDA.
Alameda Jaú, 1863 - Apto 32 -
Fone (011) 853-2107
ERRA

LIETUVOJE

GRIŽUS IŠ VILNIAUS

Vilniaus krašte gyvenau ir Vilnių lankiau įvairiomis progomis. Buvau Vilniuje prieš keletą savaičių, po Vilniaus kraštą važinėjau ir susitikau su įvairaus išsilavinimo žmonėmis. Visa susumavęs, rašau savo išvadas.

Maskva nori, kad lietuviai smerktų lenkus ir vokiečius už jų praeities elgesį, bet tylėtų apie sibirinius trėmimus, psichiatrines ligonines, apie išniekintą Vilniaus katedrą, uždarytas šventoves, lietuvių rusinimą.

Lietuvių tautai pavojus kyla ne iš lenkų ar vokiečių pusės, bet iš rusų. Juk kas kaltas už Vilniaus krašto sunaikinimą? 1944-1945 m. rusai užėmė Lietuvą, Lenkiją ir Vokietiją iki Berlyno. Rusai, norėdami sunaikinti Vilniaus bei artimas lietuvių sritis, jas išdalino: rytinę Vilniaus krašto dalį atidavė Gudijai, Suvalkų trikampį — Lenkijai, o likusią Vilniaus dalį su Vilniumi pasiliko sau, kaip ir visą Lietuvą.

Sunkiausia priespauda teko tiems lietuviams, kurie buvo priskirti Gudijai. Jie ten neturi nei lietuviškų parapijų, nei lietuviškų mokyklų, nei lietuviškos spaudos — negali užsisakyti nei lietuviškų laikraščių iš Lietuvos. Kai kuriuose kolchozuose nurašo darbo dienas už lietuvių kalbą. Jiems nedaug gali padėti okupuotos Lietuvos lietuviai, užmiršti jie ir išėivijos. Gudai uoliai vykdo Maskvos nurodymus lietuvių bei naikinti.

Suvalkų trikampyje lietuviai ūkininkauja savo tėvų sodybose, nes Lenkijoje privatus ūkis leidžiamas. Ten yra lietuviškų mokyklų, viena gimnazija ir lietuviškų parapijų. Tačiau, kaip skundžiasi Se nuose leidžiamas lietuvių laikraštis "Aušra", ten lietuviai nutautėja asimilacijos būdu — jaunimas, eidamas į universitetus, ieško geresnių darbų miestuose ir atitrūksta nuo lietuviškos.

Seinų "Aušra" kreipiasi į užjūrio lietuvius, kviesdama visus ją prenumeruoti, nes jų skaitytojų skaičius mažėja. Esant didesniui skaitytojų skaičiui, ji galėtų būti didesnė ir gal galėtų gauti leidimą sudažnėti. "Aušros" leidėjai prašo pasiųsti 10 dolerių šiuo adresu: A. Nevulis (arba E. Petruškevičius), 16-500 Sejny, ul. Armii Czerwonej 7, Poland. Už tai jie atsiųs keletą nume-

rių susipažinti.

Kaip yra rusų okupuotoje Vilniaus krašto daly ir visoje Lietuvoje, žinome: mūsų tėvų sodybos, stovėjusios nuo kunigaikščių laikų ir atlaikiusios švedų, prancūzų, lenkų ir vokiečių okupacijas, yra išgriautos, šeimos išdraskytos. Daugelis pateko į Sibirą, kalėjimus, žuvo partizaniniame kare, psichiatrinėse ligoninėse arba pabėgo į Vakarus.

Rusinimas pradedamas nuo vaikų darželių. Mūsų tautos ir katalikybės šventovė — Vilniaus katedra uždaryta, statulos nugriautos, šv. Kazimiero palaikai perkelti į Vilniaus priemiestį — Antakalnį. Pogrindžio "LKB Kronika" mus pakartotinai ragina kalbėti, rašyti, reikalauti, kad Vilniaus katedra ir šv. Kazimiero šventovė būtų gražinta lietuviams katalikams. Mūsų tylą dėl šių šventovių išniekinimo rusai suprantą kaip pritarimą. Ta tylą drąsina rusus dar daugiau šventovių uždaryti.

Kaip atrodo Vilnius dabar? Vilniaus centras susenęs. Matyti priemiesčiuose daugiaaukščių namų. Juose buvau. Tai primityviai įrengti butai su įvairiais trūkumais. Maistas paprastas, bet sotus. Butų ir maisto padėti Vilniuje vykusiai pavaizdavo A. Kairys knygoje "Kelionė į Vilnių". Okupuotos Lietuvos gyvenimo lygį mažina ir rusų parama užsieniui. Mačiau daug negrų Vilniaus, Rygos ir Maskvos viešbučiuose. Sakėsi — iš Mozambiko.

Sekmadienio rytą buvau lenkų pamaldose. Žmonių buvo visai mažai. Dieną nuėjau į lietuvių pamaldas — buvo pilna šventovė įvairaus amžiaus ir lyties žmonių. Trys kryžiai kalne sunaikinti. Švč. Jėzaus Širdies šventovė nugriauta. Vilniaus katedra paversta paveikslų galerija, tačiau ten jų matyti nedaug, šv. Kazimiero šventovė paversta ateizmo muziejumi. Norėjau įeiti, bet neleido. Kai pasisakiau, kad esu iš Amerikos ir tą muziejų pamatęs žinosiu, kaip panašų muziejų įrengti Amerikoje, įleido. Tai prieš, tikėjimą ir dvasiškiją šmeižtų rinkinys. Vilniaus kalvarijos sunaikintos. Vilniaus pilyje plevėsuoja okupanto primesta vėliava. Šv. Petro ir Povilo šventovė remontuojama. Šv. Kazimiero sidabrinės spalvos karstas stovi pakeltas netoli altoriaus kairėje pusėje.

Jeigu Vilniuje klausiu praivius kelio, tai sužinai, kad iš 10 vienas nemoka lietuviškai. Reiškia supranta lietuviškai ir nelietuviai. Dabar Vilniuje len-

kų yra tris kartus mažiau nei lietuvių. Žydų Vilniuje yra mažiau kaip 4000, gudų — apie 31.000. Kiek yra rusų, nėra statistikos, bet jų yra nemažai, ir jų kontrolė naktį sustabdė ir mane.

Vilniaus "Tiesa" rašo, kiek primelžta pieno, apie socialistines lenktynes, įdeda vieną kitą žinutę iš užsienio. Kaip ir Maskvos "Pravdoje", dažnai užsipuolami lenkai, kam jie reikalauja daugiau laisvės, griaua rusų planus valdyti pasaulį, garbina premiją gavusį Valensą.

Būdamas Vilniuje susidariau įspūdį, kad mes daugiau padėtume atgauti Lietuvos nepriklausomybę, bendradarbiaudami su užsienyje esančiais latviais, lenkais, estais, ukrainiečiais ir vokiečiais.

Vilnietis

N. SADŪNAITĖ

Protestantų laikraštis "Kankinių Balsas", kuris yra leidžiamas daugiau negu penkiasdešimtyje pasaulio kraštų, viename iš paskutinių savo numerių pristato lietuvių buvusią sąžinės belaisvę Nijolę Sadūnaitę, kaip šviesų aukos už tikėjimą ir žmonių meilės simbolį. Laikraštis primena, kad Nijolė Sadūnaitė už ištikimybę savo tikėjimui ir už drąsų jo išpažinimą yra atlikusi sunkią kalėjimo ir tremties bausmę, jos brolis yra taip pat suimtas, o ji pati dabar slapstosi, nes jai gresia vėl suėmimas, Protestantų laikraštis cituoja žodžius, kuriuos Nijolė Sadūnaitė yra parašiusi draugam iš savo slapstymosi vietos: "Nežinau, kaip reikalai pasibaigs, bet dangiškasis Tėvas žino, be Jo valios nei plaukas nuo galvos nenukrinta. Jis žino, kas mums geriausia. Tegul jis padeda mums priimti kentėjimus, kaip auką už tuos kurie nepažįsta Dievo ir to dėl nemylti nei Dievo nei žmogaus".

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
C.P.4421-01000 S. Paulo. SP

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas
Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

LIETUVIAI PASAULYJE

AUSTRALIJA

Kun. Dauknys — Teologijos Doktoras

Kun. P. Dauknys, ilgametis Tautos Fondo darbuotojas Australijoje ir Melbourne leidžiamo savaitraščio "Tėviškės Aidai" redaktorius, šių metų pradžioje, Romoje, gavo teologijos daktaro laipsnį. Savo dizertaciją, pavadintą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios pasipriešinimas religijos persekiojimui", dr. Dauknys dedikavo j Sibiro vergų stovyklas deportuotų 600.000 lietuvių atminimui. Joje trumpai apžvelgiama Lietuvos istorija, pabrėžiant dvasinę raidą nuo krikščionybės įvedimo, ir susitelkiama j sovietinės okupacijos laikmetį. Išsamiai dokumentuotą anglų k. parašytą dizertaciją ribotu tiražu išleido Pontifici Studiorum Universitas Romoje. (ELTA)

ITALIJA

Prelatas Vincas Mincevičius
"Eltos" sukaktuvininkas

Šįmet suėjo ypatinga sukaktis — prieš 30 metų prelatas Vincas Mincevičius suredagavo ir išleido pirmąjį VLIKO ELTA-Press italų kalba numerį. Šis jo kūdikis, šiandien sulaukęs biuleteniams reto amžiaus, dabar žinomas visose italų spaudos redakcijose, kurios gausiai naudojami jo medžiaga. Kas mėnesį išeinančiame biuletenyje spausdinama informacija apie padėtį okupuotoje Lietuvoje ir, ypač, apie religijos persekiojimą. Taip pat rašoma apie Lietuvos laisvės bylą, atremiami Maskvos apologetų argumentai. ELTA-Press dėka, italų viešoji nuomonė yra gerai susipažinusi su lietuvių savilaidine spauda.

ELTOS biuletenio redagavimas ir leidimas yra tik viena prel. V. Mincevičiaus plačiai išsikerojusios veiklos šakų. Jis rašo ir verčia italų kalbon kitų autorių knygas apie Lietuvą. Italų spaudoje pasirodė daugelis jo straipsnių ir lietuvių rašytojų (Kudirkos, Bilūno, Maironio, Krėvės, Putino, ir kt.) kūrybos vertimų. Nuo 1948 m. jis VLIKO grupės Lietuvos Krikščionių Demokratų Sąjungos įgaliotinis Italijoje, o nuo 1954 m. — VLIKO įgaliotinis. (ELTA)

JAV

VLIKAS ruošia Lietuvių Jaunimo žygį

1985 m. rugpiūčio mėnesį sueis 10 metų nuo Helsinkio Baigminio Akto pasirašymo. Pasaulinė Baltų Santalka, kurią sudaro Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Pasaulio Laisvų Latvių Federacija ir Pasaulio Estų Sąjunga šią sukaktį ruošiasi taip paminėti:

Kopenhagoje bus teisiama Sovietų Sąjunga už nuolatinius žmogaus teisių pažeidimus;

Europoje vyks pabaltiečių demonstracijos;

Organizuojamas pabaltiečių jaunimo Laisvės Žygis — ekskursija laivu Baltijos jūroje.

VLIKAS ragina lietuvius visame pasaulyje šį projektą paremti ir prie jo aktyviai prisidėti, o ypatingai ragina jaunimą dalyvauti numatytoje ekskursijoje. (ELTA)

VOKIETIJA

Vokiškos "ELTOS" atgarsiai

Antrasis 1984 m. ELTA-Pressedienst numeris vokiečių k. apima balandžio-birželio mėnesius ir talpina daug įdomios medžiagos. Spausdinamas JAV Valstybės Sekretoriaus Schultzo sveikinimas Vasario 16 d. proga, pasisakymai JAV Kongrese apie Pabaltijo laisvą apsisprendimą, iš Lietuvos atėjęs atsišaukimas j Tarptautinį Raudonąjį Kryžių Viktoro Petkaus reikalui. Išsamiai aprašomas šv. Kazimiero jubiliejus, a.a. dr. Ereto įnašas. Taip pat dėdama ištrauka iš Barboros Armonienės knygos Palikit ašaras Maskvoje.

Vokiškoji ELTA jau susilaukė plataus dėmesio. Redaktoriui K. Baronui tenka atsakinėti j daugybę sveikinimų ir medžiagos apie Lietuvą prašymu. JAV-ėse šį darbą atlieka VLIKO-ELTOS raštinė, bet kitose šalyse jis gula ant ELTOS redaktorių pečių. Štai potra atsiliepimų apie vok. ELTĄ pavyzdžiai:

Jezuitų žurnalo Pro Fratribus redaktorius iš Koblenzo džiaugiasi, kad "vertinga informacija apie kenčiančią ir didvyrišką Lietuvą pasirodys ir vokiečių kalboje". ELTĄ italų kalba jis jau seniai gaudavęs, bet vokiškosios pasirodymas jį dabar atpalaiduoja nuo vertimų. Dvi minutes prieš atiduodamas j spaudą 43-čią žurnalo numerį, jis spėjo įterpti žinias apie kunigus A. Svarinską ir S. Tamkevičių. Redaktorius prašo medžiagos šią vasarą išleisti nuomėnui, kuris bus skiriamas Lietuvai.

Regensburge išeinančio katalikų mėnesinio žurnalo Der Fels redaktorius dėkoja už ELTĄ ir žada perspausdinti žinias. Liepos 4-8 d. Miunchene įvyksiančioms Katalikų Die-noms "Pasaulinės Bažnyčios" paviljone jis rengia "Žmogaus teisių" parodą, kurioje bus ir Lietuvos skyrius. Redaktorius prašo statistinių duomenų apie rusifikaciją ir savilaidinės spaudos pavyzdžių, paminėdamas "Aušrą" ir "Lietuvos Ateitį". (ELTA)

M E K S I K A

Lietuvis — Katechetas

Lietuvis salezietis, kun. Juozas Kisičius, jau daugelį metų dirba sielovados darbu meksikiečių tarpe, Saltillo mieste. Jis ypač pastebi didelį trūkumą religinės informacijos vietinių katalikų tarpe. Šiai spragai nors kiek užkirsti jis šiais metais surinko ir išleido didelio formato "sąsiuvinį" "Mis 3 Credo — Reflexiones catequisticas" — Katechetiniai apsimąstymai Šventųjų Metų proga. Trys dalys: Tikiu Dievą, Tikiu Jėzų Kristų, Tikiu Katalikų Bažnyčią. 132 didelio formato puslapiai su gausiomis iliustracijomis. Tekstas dialogo forma, pasinaudojant dienos žiniomis, kasdieniais įvykiais, mokslininkų, filosofų, rašytojų pasisakymais.

NAUJAS LENKIŠKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Lenkijos lietuvių leidinys "Susitikimai" pasirodė 1983 m. pabaigoje Varšuvoje. Pirmame puslapyje išspausdintas kreipimasis j skaitytojus lenkų kalba. Čia sakoma, kad po daugelio vargų ir nesėkmių pasirodo naujas lietuviškas laikraštis, savo forma ir paskirtimi panašus j tuos, kuriuos baltarusių ir ukrainiečių kalbomis leidžia Lenkų studentų susivienijimo aukščiausioji taryba. Todėl ir paantraštėje įrašyta, jog leidėjai viliasi savo "vienkartinį" leidinį pratęsti. Leidinio tikslas — suartinti lenkų visuomenę su Lenkijos lietuvių kultūra, tradicijomis ir papročiais, supažindinti su lietuviškųjų mokyklų, Punsko Lietuvių kultūros namų ir Lenkijos lietuvių visuomeninės Kultūros draugijos veikla.

Jaunųjų akimis

Antrasis "Susitikimų" numeris prasideda išsamiu straipsniu "Jaunųjų akimis žiūrėti". Autoriai D. ir P. Zimnickai iškelia daugybę svarbių ir praktiškų problemų, su kuriomis šiandien susiduria iš Punsko kilę lietuviai studentai ir aplamai to krašto jaunimas. Tikrovė vaizduojama nenuodailinta, negerovės nenuitylimos, tačiau tai neveda autorių j nusivylimą. Priešingai, netobuloje kasdieninio gyvenimo tikrovėje jie randa paskatų kraščiui mylėti savo tėviškę ir siekti savo idealo — būti naudingais savo visuomenės ir tautos nariais, kaip rodo Zimnickų straipsnio pabaiga:

"Taurumas, drąsa, meilė — tai jaunystės dovanos, kurias išsaugoti ligi senatvės toli gražu ne visiems pavyksta. Bet mes šito paparčio žiedo nesurasime nei alkoholio dvoke, nei nežinojimo tamsybėse — štai reikia gerai įsisąmoninti. Ir siekti. Kitaip — galime pavirsti savo visuomenės ir tautos šiukšlėmis".

GYDYTOJO SKYRIUS

CUKRALIGĖ IR JOS KONTROLĖ

"U.S. News e World Report" 1984. II.6 išspausdino pasikalbėjimą su dr. Allan Drash, JAV cukraligės draugijos pirmininku, kurio santrauką čia pateikiu.

Dabar daug geriau žinoma, kaip kontroliuoti šią ligą. Padaryta pažanga persodinant kasą, aprūpinančią lignonį pakankamu insulino kiekiu. Taip pat pasiekta geresnių rezultatų su žmogaus pagaminto insulino pompomis. Genetinė-inžinerinei technikai pavyko pagaminti insuliną laboratorijoje. Daugiausia yra jaudinantis naujas tyrinėjimas su vaistais, kurie sulauko cukraligę.

Cukraligė (diabetes mellitus) pasireiškia insulino stoka, kuri suardo kūno pajėgumą paversti maistą energija. Esame linkę manyti, kad cukraligė yra tikrai cukraus liga. Iš tikrųjų ji atsiranda dėl kuno nepajėgumo virškinti (metabolizuoti) ne tikrai cukrų, bet ir angliavandenius, riebalus, baltymus. Negydoma cukraligė gali baigtis sąmonės netekimu ir mirtimi.

Yra dvi cukraligės rūšys. Pirmoji prasideda vaikystėje ar jaunystėje dėl insulino stokos. Kasos ląstelės, gaminančios insuliną, būna visiškai sunaikintos. Tokie lignoniai privalo gauti kasdieninius insulino išvirkštumus, kitaip jie mirs per kelias dienas ar savaites.

Antroji rūšies cukraligė paprastai prasideda viduriniame amžiuje. Kūnas gali pagaminti pakankamai insulino, bet neveikia hormonai. Šios formos cukraligė paprastai būna susijusi su nutukimu.

Cukraligė nužudo daugiau amerikiečių – (300,000 j metus), negu bet kokia kita liga, išskyrus širdies ligas ir vėžį. Ji gali sukelti arterijų sukietėjimą, apopleksiją (stroke), širdies smūgį, inkstų sutrikimą, aklumą ir galūnių gangreną. Tai svarbiausia priežastis inkstų sutrikimo, apakimo ir galūnių praradimo.

Tarp 5 ir 6 milijonų amerikiečių turi nustatytą cukraligę. Manoma, kad kitą 5 milijonai – turi nustatytą, ne-

pastebėtą cukraligę. Taigi apie 10 ar 11 milijonų, 80 iki 85%, turi viduriniame amžiuje prasidėjusią cukraligę.

Antrosios rūšies cukraligė žymiai padidėjo per pastaruosius 20-30 metų. Apie du trečdaliai šios rūšies lignonų per daug sveria ir yra fiziškai neveiklūs. Pirmosios rūšies cukraligę sergančių skaičius nepadidėjo.

Cukraligė nėra pagydoma, tačiau gydytojai gali pagelbėti. Daug lignonų, kurių cukraligė prasidėjo subrendus, gali kontroliuoti ją, sumažindami svorį ir sustiprindami fizinę veiklą.

Genetinės-inžinerinės technikos pagamintas insulinas yra svarbi pažanga, nes dabar galima turėti šio gaminio neribotą kiekį.

Cukraligės sukėlėjas yra paveldėjimas ir aplinka. Manoma, kad daugeliu atvejų cukraligę sukelia virusinės infekcijos. Pvz. kas sirgo tymais (sarampo) per pirmuosius tris nėštumo mėnesius, rizikuoja turėti vaiką, pas kurį išsivystys cukraligė ne vaikystėje, bet jaunystėje ar kiek vėliau. Taip pat žinoma, kad būna paveldėtas palinkimas į abiejų rūšių cukraligę.

Cukraligės draugija JAV-se rekomenduoja tokią dietą kontroliuoti šiai ligai: 50-60% angliavandenių, kurie yra lėtai virškinami, kaip pvz. javai ir daržovės; 12-20% baltymų; 10% prisotintų ir 10% neprisotintų riebalinių rūgščių. Baltasis cukrus turi būti apribotas dietoje, bet ne išjungtas.

Šie ženklai gali reikšti cukraligės pradžią:

Staigi dažno šlapinimosi pradžia.

Nepaprastas troškulys ar maisto troškimas.

Greitas svorio praradimas.

Izslumas ir greitas pavaėgimas.

Šleikštulys ir vėmimas.

Niežėjimas, odos infekcijos ir lėtas įsipiovimų gijimas.

Neaiškus regėjimas.

Spengimas ausyse, sustingimas pėdose ir rankose.

Be to, šeimos cukraligės istorija ir besaikis svoris padidina galimybę cukraligę atsirasti.

Paruošė: J. Str.

LIETUVIŲ ŠEIMOS KALBA YRA
LIETUVIŲ KALBA

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO

MŪSŲ ŽINIOS

IŠVYKO KONSULAS P. GAUČYS

Š.m. liepos mėn. 23 d. 7 val. vakaro, PAN-AM kompanijos orlaiviu, draugų palydėtas, po 45 dienų praleistų São Paulyje, Konsulas Rovydas Gaučys atsisveikino ir begaliniai patenkintas už maloniai praleistą laiką, išvyko į Šiaurės Ameriką. Atsisveikinti atvyko: p.p. Marytė ir Aleksandras Bumbliai, Vera ir Jonas Tatarūnai, Albina ir Kazimieras Ambrozevičiai, Henrique L. Alves, Kapit. Juozas ir Marija Čiuvinskai ir Stasys Vancevičius.

Sekančią dieną jis telefonavo iš Čikagos, dar kartą dėkodamas visiems ir pranešdamas jog sugrįžo laimingas, sveikas ir tvirtas, tik apgailestauja netekęs tos São Paulo vasariškos žiemos, nes Čikagoje termometras rodo 35°C karščio ir tik atvykus, jau prisiėjo gerokai paprakaituoti.

Kapit. Juozas Čiuvinskas

SKULPTORIUS ROBERTAS ANTINIS

Šio mėn. 29 d., grįžo į tėvynę skulptorius Robertas Antinis. Trijų mėnesių viešnagę Brazilijoje praleido daugiausia Itanhaem mieste, pas gimines p.p. Reginę ir Klėmensą Jūraičius.

S. Paulyje viešėjosi taip pat pas A. Bumblį ir J. Tatarūną ir Rio de Žaneire pas p. Antaną ir Kazimierą Gaulius.

Congonhas aerouoste palydėjo p-lė Rymantė Steponaitytė, ip.p. Tatarūnai ir Bumbliai. Linkime geros kelionės ir gražių atsiminimų iš šio tropikinio krašto.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

"ML" skaitytojas

KAZIMIERINĖS PAMALDOS UŽ
LIETUVĄ, CASA VERDE, SP.

Pirmą kartą – kartu su brazilais – pamaldos už Lietuvą įvyks (N. Sra. das Dores parapijos bažnyčioje), rugpiūčio (agosto) 5 dieną, pirmą mėnesio sekmadienį, 10,30 valandą, Rua Lucila, kur lietuviai jau yra įpratę turėti kas mėnesį atskirai – vien tik jiems – pamaldas.

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4 anu. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

PETRO PERKUMO NAMŲ ŽINIÓS

Petras Perkumas

“Lašas po lašo ir akmenį pratašo”
— teigia mūsų liaudies išmintis.

Petro Perkumo Namų (PPN) dalykai vystosi pamažu, bet jį pramatytą ir norimą kryptį. Kartais, atrodo, kad lyg kokia nematoma ranka tvarko reikalus, laiku ateidama jį pagalbą. Kai kas aiškina, kad tai esą Petriuko Perkumo stebuklai... Suprantama, kad Petriukas ne vien nori, bet ir gali savo namuose šeiminkauti.

Be to, neužmirština, kad “Šv. Kazimiero Draugija” yra PPN savininkė, juridiniai buvo pripažinti 1983 metais ir kaip tik Švento Kazimiero šventėje, kovo 4 dieną. O taip pat atsimintina, kad oficialios PP Namų įkurtuvės įvyko su Šv. Mišiomis ir Jėzaus Širdies paveiklo intronizacija, taip pat išimtinėje dienoje — metinėje Švenč. Jėzaus Širdies šventėje.

Svarbu būti su Dievu ir jo šventaisiais, jei norime gauti reikiamų malonių ir matyti stebuklą.

Nuo seniau, apatiniam augšte kukliai, bet švariai ir patogiai yra įsikūrę ir jaučiasi patenkinti, trys gyventojai. Ten pat yra vietos ir kitiems dviem ar trim.

Beveik netikėtai, PPN gavo įvairių lietuvių dailininkų paveikslų, viršutinėje ir apatinėje salėje, dabar, gaunasi

ŠV. DOMININKAS SAVIO

vaizdas lyg tam tikros paveikslų galerijos.

Be to, apatinėje (jaunimo salėje), nelauktai gautais eksponatais užsimezgė savos rūšies muziejukas.

PPN biblioteka taip pat dasiekė virš tūkstančio, įvairiom kalbom, knygų.

Kas dar svarbiau — atsiranda talkininkų namams — bibliotekai — muziejui prižiūrėti. Jus būtų galima pavadinti “Petro Perkumo Savanoriais” — “Voluntários de Pedro Perkumas”, sekant jau egzistuojantį “Dom Bosco savanorių” užvardinimą.

Atrodo, kad Petriukas, dar ko kitko, daugiau dvasinio, negu medžiaginio, nori ir planuoja jam užvardintuose namuose. Patriukas, tas užsienių misijų kandidatas, mus palikęs vos 19-metis, jį pažįstantiems, gi, yra “Jaunasis Dvasios Galiūnas”.

Deja, mes lietuviai nevisuomet įstengime įvertinti ir išskirti kas sava, kas tauru, gražu, kas šventa.

1987 metais bus Petriuko mirties 50-metis. Būtų tikrai teisėta ir verta, prasminga ir naudinga, kad ir mes Sanpauliečiai, šiek tiek daugiau susipažintume su mūsų “Jaunuoju Dvasios Galiūnu, Lietuvių Šv. Domininku Savio”.

PPN krspp.

PADĖKA TALKININKAMS

Praeitą sekmadienį, liepos (julho) 22 dieną, 10 valandą, Atibajoje, kartu su vietiniais parapijiečiais, įvyko Kazimierinės Pamaldos už Lietuvą, dalyvaujant Palangos skautams.

Mišias koncelebravo kun. Petras Urbaitis. Jis padarė pranešimą apie dabartinę Lietuvą ir jos globėją šv. Kazimierą, tikinčiųjų perpildytoje Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje. Vietos klebonas, patvirtino reikalą melstis už persekiojamuosius Lietuvoje ir kitur.

Šv. Kazimieras padėjo skautams surasti kas juos atvežintų iš Lituhanikos į Atibaią p. Vytauto Urbono asmenyje.

Ačiū dosniam patriotui Urbonui už vairavimą ir už kombi bei benzina, dabar labai brangią.

Be to, dėkotina p. Arnaldui Zizui, neseniai grįžusiam iš Lietuvos, o taip pat ir Jurgiui Prokopui už jaunimo pavėžinimą savais automobiliais.

Iš São Paulo į Atibają buvo suspėta beveik laiku atvykti, nežiūrint padangos nusileidimo. Buvo šauktasi “skubios pagalbos”, ir pagaliau atsirado ne vienas, bet du, “gerieji samariečiai”, pakliuvusiems į bėdą pagelbėti.

Tą pačią dieną buvo dar suspėta turėti pamaldas Lituhanikos koplyčioje, stovyklos šeiminkams ir mažesniems skautukams, o taip pat ir p. Petronėlei Vosylienei — vietos gyventojai, ir p. Vytauto Vosylius dviem šeimom — turinčiom čia nuosavus vasarnamius.

Praeitais dviem sekmadieniais Šv. Kazimiero parapijoje 9-tos valandos Mišias atlikė iš V. Zelinos atvykęs kun. Feliksas Jokubauskas.

Visiem dosniem talkininkam, teatlygina kuogausiausiai Visagalys, Visažinas.

Šv. Kazimiero Parapijos koresp.—KPU

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

LIETUVI.

Ar jau susimokėjai sblidarumo mokestį BLB-nei 1984 metams? Su šiuo įnašu tu paremsi lietuvišką veiklą ir lietuviškos išlaikymą šiame krašte ir dar tau bus pasiūstas “PASAULIO LIETUVIS”.

Įnašas Cr\$. 5.000,00 metams, kurį galite sumokėti “Mūsų Lietuvos” redakcijoje ar pasiūsti čekį Comunidade Lituano-Brasileira vardu, rua Juatindiba, 28 — CEP. 03124 — São Paulo.

“MŪSŲ LIETUVA”

galite nusipirkti Vila Zelinos laikraščių kioske, šalia bažnyčios, Av. Zelina.

PONTIFICIA UNIVERSIDADE CATÓLICA

P U C

CURSO DE LÍNGUA E CULTURA LITUANA

2º Semestre

Para iniciantes e adiantados

Início: 18 de agosto de 1984

Término: 9 de dezembro de 1984

Aulas aos sábados: das 9 às 12 horas

Vagas limitadas

Inscrições: R. Min. Godoy, 1029, 3º and. s/334

Informações: Tel. 63-7344 — Sr. Tatarūnas

MŪSŲ ŽINIOS

KONSULO P. GAUČIO PAGERBIMAS

Š. m. birželio mėn. 21 d., Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, surengė gražų priėmimą konsulo P. Gaučio pagerbimui ir atsisveikinimui.

Kaip žinoma konsulas P. Gaučys yra buvęs mūsų Nepriklausomos Lietuvos Konsulas São Paulyje nuo 1935 iki 1938 metų.

Kolonija tuomet dar buvo skaitlinga. Apart jau pastatytų pastatų lietuviškoms mokykloms, kurias dabar globoja Sąjunga, konsulas P. Gaučys dar pastatė didelį pastatą Parque das Nações rajone.

Išvykdamas iš São Paulo jis tuo metu paliko visose lietuviškose mokyklose: 10 mokytojų ir daugiau kaip 500 mokinių. Žinoma skaudu, kad po beveik 50 metų viskas taip žiauriai pasikeitė, pareiškė savo kalboje konsulas P. Gaučys.

brazilų poetų eilėraščius. Knyga pavadinata "Lianų Liepsna", puikiai išleista ir poezijų vertimas labai sklandus, skaitoma lyg tai būtų parašyta lietuvių kalboje, o ne vertimas. Už tą nepaprastą darbą brazilų literatūros ir kritikų organizacija suteikė jam aukščiausio laipsnio premiją, nes buvo vienas iš rimčiausių literatūrinių darbų 1984 metuose. Į tą aukštą literatūros premiją, kuri iškilmingai buvo įteikta konsului P. Gaučiui, Teatro Municipal patalpose, pretendavo ir kiti valstybių rašytojai, ypač japonų, prancūzų ir kit., bet atiteko konsului P. Gaučiui. Jis padarė didelį įnašą į mūsų Tėvynės literatūrą ir išgarsino mūsų Tėvynės Lietuvos vardą. Norėdamas apankyti savo ypač anų metų draugus ir koloniją, P. Gaučys atvyko asmeniai priimti tokią garbingą premiją.

Lietuvių Sąjunga atsižvelgdama į Konsulo P. Gaučio nuopelnus, kaip buvusio mūsų laisvos Tėvynės atstovo ir dabar nusipelnusio literatūros srity-

kinant konsulą P. Gaučį ir paalinketa dirbti dar daug metų literatūros srityje, ir sugiedota "Ilgiausių Metų" lietuviškai ir portugališkai.

Ta pačia proga buvo atidengtas, iškabintas konsulo paveikslas, kaip buvusio Brazilijos Sąjungos Garbės Pirmininko.

Visi kalbėjusieji, vienbalsiai ragino nuo šios dienos susiburti visiems, ir padavę rankas vienas kitam, užmiršti bet kokius nesusipratimus, kas dalinai skaldydavo koloniją ir bendradarbiavimą. Dabar gi yra kviečiama visa kolonija dirbti bendrai ir vieningai šioje kolonijoje, nes turime begalo darbo. Pavyzdžiui: privalome pastatyti lietuvių imigrantų paminklą, Republica Lithuania, aikštėje prie Vila Zelinos bažnyčios, toliau, mėginti įsteigti vieną ar kelius kursus lietuvių kalbos mažiesiems, nes turime prie Universiteto jau Akademijos Katedrą, bet kur prieauglis šiai Akademijai? Be to, aptarti ir rimtai pradėti muziejaus ir arkyvo reikalą. Ekspонатų netrūksta, pavyzdžiui jau turime rimtą pradžių Sąjungoje, kur vienas iš atsidavusių Sąjungos Valdybos narių J. Garška, puikiausiai sutvarkė beveik 7 tūkstančius lietuviškų knygų. Katalogavo ir suskirstė, tai begalinis kultūrinis turtas pradžiai, kuris turi būti apsaugotas, taip pat ir daugybė įvairiausių sporto laimėjimo taurių ir kit. Taip pat nemažai turi surinkęs ir Salezietis kun. P. Urbaitis. Tie visi ekspوناتai yra būsimos arkyvos ir muziejaus žinioje, o jų yra privačiose rankose jau trunyančių. Reikia juos apsaugoti kuogreičiausiai. Visus tuos darbus kolonija nuveiks, be jokios abejonės, tik dirbant visiems kartu be išimties.

To prašo mūsų garbingasis svečias konsulas P. Gaučys, to prašo visi kalbėtojai, kaip ponas Aleksandras Bumblis, Sąjungos Pirmininkas, ponija Aldona Valavičienė, rašytojas H.L. Alves, kapit. J. Čiuvinskas, to paties prašo ir savo poetiškoje kalboje A. Augustaitis ir kiti.

Matosi, kad konsulas P. Gaučys, nors ir toli gyvendamas nepamiršo mūsų kolonijos, sekdamas jos gyvenimą ir matydamas mūsų kolonijos nekurios nesklandumus, savo atsilankymu ir pasitaręs su savo tikrais draugais, savo gražiais patarimais, paliko mums įgyvendinti taiką ir brolišką sugyvenimą. Tai konsulo P. Gaučio lyg testamentas mūsų kolonijai. Jei tikrai mes tą įvykdysime, tai bus begalinė nauda lietuvybei ir mūsų pavergtai Tėvynei.

Baigiantis šiai gražiai organizuotai šventei visų dalyvių buvo sugiedotas Lietuvos Tautos himnas.

Kap. J. Čiuvinskas

Po karo jis atvyko į Šiaurės Ameriką, apsigyvendamas Čikagos mieste. Dabar jau pensijoje. Gavęs pensiją visą savo liuosą laiką panaudojo vertimui įvairiausių turinio knygų į lietuvių kalbą, ypač ispanų, portugalų ir kitų. Paskutinių penkių metų bėgyje dirbo versdamas 32-ųjų dabartinių geriausių

je, suruošė jam puikų pagerbimą Dr. Kudirkos gražiai sutvarkytuose rūmuose, kur dalyvavo apie 70 asmenų.

Priėmimas buvo tikrai nuoširdus, ir momentais atrodė, lyg konsulas P. Gaučys, būtų sugrįžęs kaip mūsų laisvos Tėvynės atstovas.

Buvo pasakyta daug prakalbų, svei-

MŪSŲ ŽINIOS**P A D Ē K A**

Išvykdamas iš São Paulo, naudojuosi proga per "Mūsų Lietuvą" padėkoti visiems São Paulo lietuviams už man parodytą didelį draugiškumą ir vaišingumą. Ypatingą padėką, noriu pareikšti savo globėjams Marijai ir Juozui Čiuvinšams, už globą ir vaišingumą, ypač už globojimą ir slaugimą man susirgus. Taip pat p.p. Albinai ir Kazimierui Ambrozevičiams, Vėrai ir Jonui Tatarūnams kurie nuolat teikė susisiekti priemones, kurių dėka aš galėjau geriau pažinti dabartinį miškinį São Paulo, Santos, Lituanią ir kit. Ponui Henrique L. Alves už nepaprastai draugišką manęs pagerbimą, taip pat ir kun. Pr. Gavėnui už draugiškus straipsnius "Mūsų Lietuvoje". Seselėms Pranciškiečioms už nuoširdų supažindinimą su vienuolynu, gimnazija ir man įteiktą dovaną. Brazilijos Lietuvių Sąjungai už suruoštą puikų priėmimą ir pagerbimą. Dėkingas esu ir p.p. A. ir J. Valavičiams, V. ir St. Steponaičiams (Santuose) A. ir Kl. Juraičiams (Suarão), Al. Sliesoraičiui ir M. Remenčienei, Prelatui P. Ragažinskiui ir kunigams Saleziečiams ir visiems São Paulo lietuviams kurie mane sveikino ir linkėjo laimingai sugrįžti į J. Amerikos Valstybes.

Dar kartą, visiems maloniems São Paulo lietuviams, linkiu visokeriopos sėkmės ir laimės ir darnaus tarpusavio sugyvenimo. Būsiu laimingas, jeigu São Paulo lietuviai, visi kartu, vieningai dirbs ir rūpinsis Tėvynės išlaisvinimu ir lietuviybės išlaikymu.

1984 m. liepos 23 d.

Povilas Gaučys

Buvęs Lietuvos Konsulas São Paulyje

SVARBI NAUJIENA IŠ VILA ZELINOS

Rugpiūčio 4 dieną, ateinantį šeštadienį, sueina 10 metų kai kun. Juozas Šeškevičius sugrįžo į V. Zeliną. Ateinantį sekmadienį, rugpiūčio 5 dieną, 11 val. bus laikomos Padėkos Mišios.

LAIMĖJO DEŠIMT MILIJONŲ PREMIJĄ

Stasys Sabauskas, gyvenantis R. Alcantara Machado, 86, Jd. Nova Utinga, Sto. André, pereitą sekmadienį išlošė dešimt milijonų kruzeirų premiją per "Silvio Santos" programą televizijoje.

Linkime laimingam tautiečiui daug sėkmės.

**Šio "ML" numerio
GARBĖS LEIDĖJAS****P E T R O P E R K U M O N A M A I**

Lietuvių spaudos rėmėjams širdingai dėkoja

ML Redakcija ir Administracija

**PAGARBA IR PADĖKA MŪSŲ
KARDINOLUI ARNS'UI**

Kad ir labai nepatogiu Šv. Kazimiero parapijai laiku – nebūnant namie klebonui ir jo vikarui, o taip pat su "salão interditado" – mūsų Kardinolo atsilankymas ir pamaldos už Adomą Čepelį ir Stasį Žūtą, praėjo gana sklandžiai ir pamaldžiai, su perpildyta koplyčia ir artimų kambarių patalpomis.

Iš lietuvių, buvo kas buvo. Buvo tačiau, nemažai choristų, taip kad atrodė ne vienas, bet du chorai čia buvę. Ačiū choristams ir kitiems. Ačiū taip pat mūsų geriems kaimynams brazilams. Jie

dabar dar daugiau žinos apie pa vergtą Lietuvą ir jos žmones, iš kardinolo pasakojimo.

Kardinolas nenorėjo nė stiklinės arbatos, tačiau norėjo asmeniai su kiekvienu dalyviu pasisveikinti.

Mūsų Charizmatikai pasinaudojo proga įteikti kardinolui, anglų ir portugalų kalbomis Amžinos Adoracijos nuostatus (pagal JAV-bių praktiką). Kardinolas peržegnojo raštus ir padaršino jų įteikėjus.

Prieš išeidamas Jo Eminencija pasisakė, kad ir Jis esąs Esperantistas ir prašė Jam siuntinėti "Brazilia Katoliko" ir kitko panašaus. Jis mielai priėmė Esperanto vadovėlį "NOVA AMIKO INTER NI"

Turėtume, tad, reikšti dar didesnę pagarbą ir padėką mūsų ganytojui, Jo Eminencijai kardinolui Pauliui Everastui Arns'ui, už jo taip reikšmingą, mums lietuviams prielankumą.

Dominus conservet eum.

Kun. Petras Urbaitis (KPU)

RENGIAMA IŠVYKA

YRA RENGIAMA SAJUNGOS-ALIANČA IŠVYKA-EKSKURSIJA Į ŠILTUS VANDENIS – CALDAS NOVAS, RUGPIŪČIO (AGOSTO) 13 DIENĄ.

KAS NORI, GALI ISIRAŠYTI. TELEF. 92-3309.

TĖVŲ DIENOS PAMINĖJIMAS IR PIETŪS

1984 Rugpiūčio 12 D. (Agosto)

Kviečiame visus atvykti

Pelnas skiriamas Lietuvių kolonijoj paminklo statybai
Praça Republica Lituana Aikštėje – Vila Zelinoje, S. Paulo.

Rengia: Lietuvių Sąjunga - Alianča
Muziejaus ir Arkyvo komitetas

Pakvietimai: Tel. 274-5116 – 92-3309
93-5470 – 246.4193